

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено
Громадською радою доброчесності
1 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

**про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду
Корсака Віталія Антоновича
критеріям доброчесності та професійної етики**

Проаналізувавши інформацію про **Корсака Віталія Антоновича** (далі – Кандидат), який є суддею Вищого господарського суду України, Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Кандидат обіймає посаду судді з 1993 р. Постановою Верховної Ради України 15.03.2012 р. обраний суддею Вищого господарського суду України.

Громадська рада доброчесності отримала інформацію (додаток 1) про те, що Департамент спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України проводить досудове розслідування у кримінальному провадженні №42013110000001050 за підозрою колишнього Голови Вищого господарського суду України Татькова В.І., його заступника Ємельянова А.С. (нині суддя Вищого господарського суду України) та колишнього головного спеціаліста канцелярії (на правах відділу) управління документального забезпечення Вищого господарського суду України Катасонової Є.Б. у вчиненні злочинів проти правосуддя – втручання в діяльність судових органів та незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду, тобто у вчиненні злочинів, передбачених ч. 2 ст. 376, ч. 2 ст. 376-1 КК України (далі - кримінальне провадження).

У процесі досудового розслідування були встановлені факти здійснення тиску на суддів Вищого господарського суду України, систематичного втручання у діяльність суддів та процес здійснення правосуддя. При цьому таке втручання здійснювалося

організаторами злочину у винятково цинічний та зухвалий спосіб - шляхом підкорення собі органу суддівського самоврядування.

У порушення принципів роботи автоматизованої системи документообігу суду щодо об'єктивності, вірогідності (випадковості) розподілу справ, черговості та рівної кількості справ для кожного судді, з 01.01.2011 р. у Вищому господарському суді України було впроваджено 45 спеціалізацій суддів. При цьому значна кількість спеціалізацій мала штучний характер та фактично дублювалася.

Досудовим розслідуванням на цей час встановлено 10 546 випадків розподілу справ (заяв) на одного суддю Вищого господарського суду України (безальтернативно) у так званих «тотожних» спеціалізаціях та 10 816 випадків внесення до автоматизованої системи документообігу Вищого господарського суду України недостовірних відомостей щодо можливості участі судді в автоматизованому розподілі справи (касаційної скарги). У період часу з 01.01.2011 р. до 01.05.2014 р. за такими «тотожними» спеціалізаціями, автоматизований розподіл у яких відбувався безальтернативно, були визначені такі судді: Акулова Н.В., Алєєва І.В., Бакуліна С.В., Барицька Т.Л., Борденюк Є.М., Владимиренко С.В., Волков Р.В., Величко Н.Л., Данилова Т.Б., Добролюбова Т.В., Дерєпа В.І., Демидова А.М., Євсіков О.О., Запорощенко М.Д., Заріцька А.О., Кравчук Г.А., Картере В.І., Кот О.В., Круглікова К.С., Князьков В.В., **Корсак В.А. (Кандидат)**, Козир Т.П., Кравчук Г.А., Новікова Р.Г., Малетич М.М., Мирошниченко С.В., Остапенко М.І., Удовиченко О.С., Панова І.Ю., Плюшко І.А., Прокопанич Г.К., Першиков Є.В., Самусенко С.С., Хрипун О.О., Швець В.О., Шевчук С.Р. та Чернов Є.В.

Кандидата віднесено слідством до групи суддів Вищого господарського суду України, на яких здійснювався розподіл справ з порушенням порядку, встановленого законом.

На цей час у кримінальному провадженні як свідків допитано 30 суддів Вищого господарського суду України. Усі ці судді формально дають показання та відповідають на запитання слідчого. Водночас за наявності очевидних ознак протиправності дій під час розподілу справ (касаційних скарг) між судьями Вищого господарського суду України вони не надають викривальні показання щодо осіб, причетних до вказаних протиправних дій, чим не сприяють розкриттю злочинів, повному, всебічному та об'єктивному з'ясуванню всіх обставин провадження. Громадська рада доброчесності не робить висновку щодо причетності Кандидата до зазначених злочинів, щодо яких проводиться розслідування. Проте наявна в Ради інформація з кримінального провадження дає обґрунтовані підстави вважати, що ним встановлені факти тривалого існування в Вищому господарському суді України негативної неформальної практики щодо організації розподілу справ. Така практика мала можливість утвердитися в

Вищому господарському суді України лише за активної чи мовчазної згоди з нею суддів цього суду з нехтуванням принципу незалежності судді.

Призначення будь-якої особи на посаду судді має відбуватися з урахуванням її минулої професійної діяльності та того, як вплине перебування цієї людини на рівень суспільної довіри до суду.

Незалежність судів є основним принципом побудови ефективної системи правосуддя. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» встановлює, що суддя у своїй діяльності щодо здійснення правосуддя є незалежним від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання.

Відповідно до ст. 2 Кодексу суддівської етики суддя має уникати будь-якого незаконного впливу на його діяльність, пов'язану зі здійсненням правосуддя, та бути незалежним від своїх колег у процесі прийняття рішень. Він не має права використовувати своє посадове становище в особистих інтересах чи в інтересах інших осіб та не повинен дозволяти цього іншим. А ст. 3 цього Кодексу вимагає від судді докладати всіх зусиль до того, щоб на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини його поведінка була бездоганною. Ці норми засвідчують, що суддя має займати не пасивну, а активну позицію у відстоюванні своєї незалежності і не лише сам не втручатись у діяльність інших суддів, але й не дозволяти цього іншим.

Статтею 5 Кодексу суддівської етики визначено, що незалежність судді під час здійснення правосуддя є передумовою дії принципу верховенства права та невід'ємною складовою справедливого суду.

Наведені факти свідчать, що Кандидат протягом тривалого часу не лише не вчиняв активних дій з метою припинення системного незаконного впливу на процеси розподілу справ, але й щонайменше пасивно сприяв цим процесам. А коли ці факти було викрито, не вживав активних дій з метою сприяння ефективному розслідуванню цих справ. На переконання Громадської ради доброчесності, Кандидат не продемонстрував повагу до принципу незалежності суддів.

Зазначені обставини є самостійною підставою для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

2. У 2005 р. Кандидат, перебуваючи на посаді судді Київського апеляційного господарського суду, брав участь у конфлікті, пов'язаному з реприватизацію ВАТ «Нікопольський завод феросплавів». При цьому фактичним опонентом Кандидата у цьому публічному конфлікті був інший представник судової влади - виконувач обов'язків голови Вищого господарського суду Микола Хандурін.

Судовий розгляд апеляційної скарги Генеральної прокуратури та Кабінету Міністрів про визнання незаконною приватизації пакета акцій ВАТ “Нікопольського заводу феросплавів” подавався представниками уряду, як *“справедлива державна справа, спрямована на те, щоб повернути країні украдені в неї гроші”*. Проте поінформованою частиною суспільства конфлікт сприймався, як боротьба олігархічних фінансово-промислових груп за економічно привабливий об’єкт. *“У конфлікт були втягнуті представники найрізноманітніших політичних й економічних сил, практично всі засоби масової інформації, і навіть іноземні фінансово-промислові групи. Суперечка двох вітчизняних кланів перетворилася в скандал міжнародного масштабу”*(Нікопольське протистояння. Фінал? // Українська правда, додаток [2](#)).

Конфлікт широко висвітлювався в пресі, відповідна інформація є у відкритих джерелах. Кандидат взяв участь у прес-конференції, яка була організована групою «Приват». Організатори прес-конференції заявили, що її темою є *“ситуація навколо судового розгляду законності приватизації Нікопольського заводу феросплавів”*. У відповідь прес-конференцію провів Микола Хандурін, який оцінив дії Кандидата як *“Грубе порушення судової етики”* («Рахую до трьох...» // День, додаток [3](#)).

Відповідно до п. 2.4 Бангалорських принципів діяльності судді, *“(с)уддя не повинен робити жодних свідомих коментарів, здатних, як можна резонно очікувати, вплинути на результат цієї справи або поставити під сумнів справедливість ходу процесу; суддя так само не повинен робити будь-яких публічних чи інших коментарів, здатних вплинути на справедливість судового розгляду справи стосовно будь-якої особи чи питання”*.

Проте зазначені дії Кандидата мали наслідком втягування у публічний конфлікт представників судової влади. Це, в свою чергу, поставило під сумнів в очах суспільства та світового співтовариства справедливість судового процесу, важливого для авторитету держави, і підірвало довіру до результатів цього процесу.

Відповідно до пунктів 2.1, 2.2 Бангалорських принципів діяльності судді, під час виконання своїх професійних обов’язків суддя не повинен виявляти особистої прихильності, небезсторонності або упередженості. Суддя повинен дбати про те, щоб його поведінка – як у залі суду, так і поза ним – сприяла збереженню і поглибленню переконання суспільства, адвокатів і сторін судового процесу у неупередженості судді й судових органів.

Виступивши на боці однієї зі сторін спору в період судового розгляду справи, Кандидат проявив упередженість.

Громадська рада доброчесності сприймає зазначену інформацію як таку, що свідчить про **невідповідність поведінки судді правилам суддівської етики**. Кандидат в очах розумного спостерігача не виглядає вільним від будь-яких зв'язків, прихильності чи упередження. Це зумовлює негативну оцінку здатності Кандидата приймати незалежні і безсторонні рішення.

3. 17.07.2013 р. Вищий господарський суд України під головуванням Кандидата підтвердив законність передачі Київрадою земельної ділянки під будівництво житлового комплексу з приміщеннями громадського призначення та вбудованим паркінгом на вул. Гончара у Шевченківському районі м. Києва (додаток [4](#)). Ця справа була резонансною, оскільки вказане будівництво відбувалося практично впритул до стін собору Софії Київської та викликало занепокоєння в ЮНЕСКО (“У Києві відновилося скандальне будівництво біля "Софії" - активісти” // Українська правда. Київ - додаток [5](#)).

Кандидат через інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності надав такі пояснення: *“Ця справа подається в деяких засобах масової інформації як резонансна, оскільки нібито стосується незаконності будівництва в охоронній зоні ансамблю споруд Софійського собору в м. Києві (сайти www.svidomo.org, chesnosud.org, видання "Українська правда"). Слід звернути увагу, що обставини цієї справи подаються ними неточно та суб'єктивно. Судом розглядався земельний спір. У даній справі не розглядалось питання відповідності будівництва встановленим діючим законодавством будівельним нормам та правилам. Таких позовних вимог в межах цього судового провадження не заявлялись і відповідно, судового рішення щодо законності або незаконності будівництва не приймалось, про що прямо зазначено в тексті постанови. Касаційна інстанція не має право розглядати вимоги, що не були предметом розгляду в судах попередніх інстанцій. З текстом постанови Вищого господарського суду України по справі № 57/4 можна ознайомитися в Єдиному державному реєстрі судових рішень. Також слід додати, що зазначена постанова набрала законної сили. У допуску справи до провадження Верховного Суду України щодо перегляду зазначеної постанови було відмовлено за відсутністю підстав”*.

Громадська рада доброчесності не оцінює законності цього рішення, адже суд з однаковим успіхом міг аргументувати вирішення справи на користь будь-якої зі сторін, Однак Рада переконана, що надання Кандидатом переваги комерційним інтересам забудовника над суспільним інтересом щодо збереження об'єкту всесвітньої культурної спадщини є проявом недоброчесної поведінки Кандидата.

Кандидат розглядав не просто земельний спір, а спір щодо законності виділення земельних ділянок у межах охоронної зони ансамблю споруд Софійського собору для конкретних цілей - будівництва, експлуатації та обслуговування житлового комплексу з приміщенням громадського призначення та вбудованим паркінгом, що відбувалося без погодження з ЮНЕСКО. Отже, Кандидат не міг не усвідомлювати згубні наслідки свого рішення для пам'ятки культури, за збереження якої держава Україна відповідає не лише перед своїм народом, але й перед усім людством.

У звіті реактивної моніторингової місії ІКОМОС для Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО зазначено, що таке рішення суду [яке було підтримано судом касаційної інстанції за участю Кандидата] “є серйозним прецедентом, який ставить під сумнів виконання державою-стороною рішень Комітету всесвітньої спадщини та положень Оперативних настанов як основного практичного інструменту Конвенції про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини” (додаток 6, с. 7).

Висновок про недоброчесну поведінку Кандидата підтверджується й інформацією, що справа потрапила на розгляд колегії під головуванням Кандидата після того, як вона була розглянута колегією в іншому складі. За інформацією інтернет видання “Свідомо”, указана справа спершу була призначена до розгляду у зовсім іншому складі суддів - Демидової А.М., Шевчук С.Р., Воліка І.М. Зазначений склад суду справу розглянув повністю, колегія суддів пішла до нарадчої кімнати для прийняття рішення у справі, проте із незрозумілих причин було замінено всю колегію суддів, внаслідок чого справу передано на розгляд Корсаку В.А., Даниловіч М.В. та Даниловіч Т.Б. (Чи є в Україні правосуддя // Свідомо - додаток 7).

4. В Анкеті Кандидата на питання 5 розділу 6 “Відомості про притягнення до юридичної відповідальності” (с. 29 [досьє](#) Кандидата) Кандидат надав заперечну відповідь:

<p>5. Вкажіть, чи притягувалися Ви до цивільної відповідальності <i>(якщо так, зазначте підстави притягнення до такої відповідальності, дату і зміст рішення за результатами, яким Вас було притягнуто до такої відповідальності, інформацію про його оскарження та скасування, а також відомості щодо зняття стягнення.</i> <i>Використовуйте обсяг не більше 100 слів)</i></p>	Ні.
---	-----

Водночас за даними Єдиного державного реєстру судових рішень, судовим наказом від

22.08.2014 р., виданого Солом'янським районним судом м. Києва за заявою Публічного акціонерного товариства «Київгаз», стягнуто з Кандидата заборгованість за житлово-комунальні послуги. Лише через 5 місяців Кандидат подав до суду заяву про скасування судового наказу, оскільки на момент отримання Кандидатом наказу заборгованість вже була відсутня. Зважаючи на наявність спору, 3.02.2015 р. суд скасував судовий наказ (<http://reyestr.court.gov.ua/Review/43146536>). Ці факти мали бути зафіксовані в Анкеті Кандидата, однак він їх чомусь приховав, незважаючи на те, що вони мали місце не так давно.

У сукупності з іншими обставинами це підтверджує невідповідність Кандидата критерію доброчесності.

З огляду на викладене, Громадська рада доброчесності дійшла висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

Додаткова інформація про Кандидата

Окрім відомостей, що покладені в основу цього Висновку, Громадська рада доброчесності направляє до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України інформацію, що стосується Кандидата і може бути оцінена за критеріями доброчесності та професійної етики у сукупності з іншими обставинами.

1. За даними досьє Кандидата, Кандидат після окупації території Автономної Республіки Крим Російською Федерацією двічі у 2014 р. відвідував Кримський півострів (загальна тривалість перебування - 10 днів).

Дружина Кандидата у 2015 р. здійснювала переліт до Москви, у 2016 р. тричі відвідувала Автономну Республіку Крим.

Також з досьє Кандидата можна зробити висновок, що принаймні мати Кандидата і теща проживають в окупованому Криму.

Самі по собі ці факти не є підставою для висновку. Однак перебування на посаді найвищого судового органу особи, яка має близьких осіб на окупованій території, близькі особи якої відвідують територію держави-агресора, окуповану територію, може викликати об'єктивний сумнів у незалежності такого судді від держави-агресора.

2. Порівняльний аналіз інформації, що міститься у деклараціях Кандидата, та наявних даних щодо витрат і майна Кандидата та членів його сім'ї, не підтвердив звернення, які надійшли на інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності, про те, що спосіб життя Кандидата не відповідає задекларованим доходам.

Відповідно до даних декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 р. (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/e7e3e7f2-9bc2-4f7c-91c3-7373024a8892>) і за 2016 р. (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/e50cbf2e-5163-44d6-abf7-4325fa108e56>) у власності Кандидата та членів його сім'ї перебуває значна кількість нерухомого майна:

- 1) житловий будинок площею (об'єкт незавершеного будівництва) у м. Києві, власники – дружина і теща Кандидата;
- 2) житловий будинок площею 258.50 м² у м. Києві, набутий у власність 02.11.2012 р., власники – син і дочка Кандидата (отримали у подарунок від Кандидата і його дружини у неповнолітньому віці), вартість на дату набуття 1 082 632 грн.;
- 3) житловий будинок площею 59.20 м² у м. Києві, набутий у користування 06.03.2003 р., користувач – Кандидат, власник – теща Кандидата, вартість на дату набуття невідома;
- 4) земельна ділянка площею 1200 м² в с. Лазурне, Алушта, Автономна Республіка Крим, набута у власність 27.12.2013 р., власник – Кандидат, вартість на дату набуття 615 744 грн.;
- 5) земельна ділянка площею 809 м² у м. Києві, набута у власність 14.12.2011 р., власники – син і дочка Кандидата (отримали у подарунок від Кандидата у неповнолітньому віці), вартість на дату набуття 478 136 грн.;
- 6) квартира площею 41 м² в м. Алушта, Автономна Республіка Крим, набута у власність 27.12.2013 р., власник – Кандидат, вартість на дату набуття 221 098 грн.;
- 7) квартира площею 51.70 м² у центрі м. Києві, набута у користування 27.01.2012 р., користувач – дружина Кандидата, власник – теща Кандидата (отримала у подарунок від дружини Кандидата, яка придбала квартиру 18.02.2005 р.), вартість на дату набуття 88 633 грн.;
- 8) квартира площею 58.70 м² в с. Партеніт, м. Алушта, Автономна Республіка Крим, набута у власність 19.04.1995 р., власники – дружина і теща Кандидата, вартість на дату набуття невідома;
- 9) квартира площею 74.30 м² у центрі м. Києва, набута у власність 14.12.2011 р., власники – син і дочка Кандидата (отримали у подарунок від Кандидата у неповнолітньому віці, Кандидат купив квартиру 11.03.2008 р.), вартість на дату набуття 80 352 грн.;
- 10) літня кухня площею 69.80 м² у м. Києві, набута у власність 02.11.2012 р., власники – син і дочка Кандидата (отримали у подарунок від Кандидата у неповнолітньому віці), вартість на дату набуття 91 223 грн.;
- 11) навіс площею 72.30 м² у м. Києві, набутий у власність 02.11.2012 р., власники – син і дочка Кандидата (отримали у подарунок від Кандидата у неповнолітньому віці), вартість на дату набуття 382 947 грн.

При цьому, за даними досьє Кандидата, у власності тещі Кандидата є житловий будинок площею 63.50 м² у м. Києві, куплений 12.03.2011 р., і третина квартири площею 59,8 м² у смт. Партеніті, м. Алушта, Автономна Республіка Крим, набута у спадок.

У власності дружини задекларовано два автомобілі: LEXUS RX 350 2010 р.в. з датою набуття права власності від 30.04.2013 р., вартістю на дату набуття 448 281 грн. і MERSEDES-BENZ S 500 2004 р.в. з датою набуття права власності 14.11.2007 р. (за даними Кандидата, які надійшли на інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності, орієнтовна вартість автомобіля такого класу "з пробігом" після трирічної експлуатації станом на 2007 р. складала від 300 000 до 350 000 грн. (курс НБУ долара США до гривні у 2007 р. складав 5,05 грн. за один долар).

Кандидат у 2015 р. мав кошти, які розміщені на банківських рахунках у розмірі 467 грн., дружина Кандидата в свою чергу має на банківських рахунках 1 046 821 грн. і 367 000 грн. готівкою; а в 2016 р. Кандидат - 15 624 грн., дружина Кандидата - 50 540 дол. США, 16 974 грн., 14 Євро на рахунках.

Кандидат через інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності надав достатні пояснення щодо своїх доходів і майна. Зокрема надав копії майнових декларацій за 2001-2014 р. Аналіз цих декларацій, а також електронних декларацій за 2015, 2016 роки показує, що задеклароване майно відповідає задекларованим доходам. Результати аналізу доходів Кандидата і членів його сім'ї наведено у таблиці.

Рік	Дохід Кандидата і членів сім'ї, у грн.	Середньорічний курс НБУ, грн. за 1 дол. США	Дохід Кандидата і членів сім'ї, у дол. США
2001	12 990	5,3721	2 418
2002	39 559	5,3266	7 427
2003	28 693	5,3327	5 381
2004	213 578	5,3192	40 152
2005	505 275	5,1247	98 596
2006	838 839	5,05	166 107
2007	1 444 659	5,05	286 071
2008	981 478	5,2672	186 338
2009	778 973	7,7912	99 981

2010	1 151 431	7,9356	145 097
2011	2 324 702	7,9676	291 769
2012	881 927	7,991	110 365
2013	933 869 <i>(без урахування спадщини)</i>	7,993	116 836
2014	896 048	11,8867	75 382
2015	1 997 285	21,8447	91 431
2016	2 134 411	25,5513	83 534
Усього за 2001-2016 р.			1 806 885 дол. США

3. На інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності надішли три повідомлення, які, на думку авторів, свідчать про процесуальні порушення, неправосудні і свавільні рішення Кандидата (додатки 8-10, наводяться без контактної інформації).

Відповідно до частини четвертої статті 19 Регламенту Громадської ради доброчесності за наявності важливої інформації Рада у подальшому може окремим рішенням змінити або скасувати висновок, або затвердити новий висновок.

Додатки

1. Лист Начальника Департаменту спеціальних розслідувань Генеральної прокуратури України Горбатюка С. В. від 12.04.2017 р.
- 2-3, 5, 7. Публікації в Інтернет-змі
4. Копія постанови Вищого господарського суду України від 21.07.2013 р. у справі № 57/4 (<http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/32560015>)
6. Звіт реактивної моніторингової місії ІКОМОС для Комітету всесвітньої спадщини ЮНЕСКО “КИЇВ: Собор Святої Софії з прилеглими монастирськими спорудами, Києво-Печерська Лавра (УКРАЇНА)” від 15-20.04.2013 р.
- 7-10. Повідомлення на інформаційний веб-портал Громадської ради доброчесності

**Координатор
Громадської ради доброчесності**

